

LEYDSCH

COURANT.

WOENSDAG 2 OCTOBER.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIJDEN.

LEYDEN, 1 October.

Naar wij vernemen is hier ter stede een adres in omloop, hetwelk reeds met verscheidene handteekeningen voorzien is, waarbij de tweede kamer der staten-generaal ernstig en dringend verzoekt wordt het wets-ontwerp tot ontgeping van percelen voor den spoorweg van Leyden naar Vliedden aan te nemen. Wij behooven er niet op te wijzen van hoe groot belang voor Leydens ingezetenen het is dat deze spoorweg tot stand komt. Mag men de loopende geruchten gelooven, dat zou dit ontwerp in de Kamer geen geringen tegenstand ontmoeten, die inzonderheid van de zijde van 's Gravenhage wordt aangezet.

Vermits de zaak grooten spoed oischt, is het niet wel mogelijk dit adres aan alle belangstellenden ter onderteekening aan te bieden, daar het reeds in den loop dezer week moet worden ingediend. Wij vernemen echter, dat er in de voornaamste sociëteiten en bij de boek- en kunsthandelaars Schreuder en van Baak gelegenheid is om adressen van adhaesie aan het bovenbedoelde verzoek te onderteekenen.

Gisteren heeft de heer m^r. J. W. Schuurman, benoemd tot president bij de arrond-regtbank alhier, den bij de wet gevorderden ambtseer voor het prov. gerechtshof in Zuidholland afgelegd.

Door het gemeentebestuur is het plan gevormd om op den aanstaanden gedenkdag van Leydens ontzet aan de ingezetenen eene aangename verpozing te verschaffen. Op het groote plantsoen, dat in den laatsten tijd belangrijke verandering heeft ondergaan, wordt de fontein geplaatst, die bij het jongste akademie-feest een sieraad van het feestterrein maakte. Het muziekcorps der dienstdoende schutterij, daartoe beleedelijk uitgenoodigd, heeft zich bereid verklaard op dien dag eenige muziekstukken uit te voeren. De wandelpaas alsdan ongetwijfeld druk bezocht worden.

Even als in vorige jaren zullen op bovengenoemden dag de gealimenterden in het gereformd minnehuis des namiddags ten 1 ure op huispot worden onthaald. Het gesticht staat bij die gelegenheid voor belangstellenden in de afwezigheid open en is een bezoek overwaardig. Men kan zich van eene beleefde ontvangst verzekerd houden; want regenten toonen er steeds prijs op te stellen, dat de ingezetenen het gesticht meer van nabij kennen.

Door E. E. den minister voor de zaken der herv. eeredienst enz. is eene circulaire uitgevaardigd aan de groote kerkeraden en de kerkbesturen der Israëlitische gemeenten in het rijk, waarin hij kennis geeft besloten te hebben met 1 April 1862 zijne medewerking op te doen houden tot het benoemen van kerkbestuurders, armbestuurders en kerkeraadsleden, het goedkeuren van begrootingen en het bekrachtigen van kerk- en huishoudelijke reglementen voor de hoofdsynagogen, en dat de bemoeijingen, die de hoofdcommissie, in bovengemelde aangelegenheden, alsmede omtrent de goedkeuring der rekening en verantwoording, met de ring- en bijkerken heeft, op gemeld tijdstip mede zullen ophouden. Het is mijn wensch, zegt de minister, dat de thans genomen maatregel slechts als een begin beschouwd worde van die maatregelen, welke vereischt worden om de Israëlitische kerk in 't lande haar onafhankelijk en wertig standpunt te doen innemen.

De minister van marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat op den eersten September 1862 als kadet bij het corps mariniers, na behoorlijk afgelegd examen, drie jongelingen kunnen worden toegelaten. Zij moeten geboren zijn in de jaren 1843 en 1846. De opleiding duurt drie jaren en kost f200 's jaars. Belanghebbenden moeten zich voor ult. April bij verzoekschrift tot den minister wenden. De voorwaarden ter toelating tot het examen worden door de Staats-Courant medegedeeld.

Men vernemt dat het getal adressen, dat bij de commissie voor de werkzaamheden tot voorbereiding en uitvoering van den aanleg van spoorwegen is ingekomen, om bij de spoorwegen geplaatst te worden, reeds ongeveer 1500 bedraagt en dat dit aantal nog dagelijks toeneemt.

De Staats-Courant bevat het kon. besluit van 7 September 1861, n°. 32, houdende vaststelling van het reglement voor de kon. akademie ter opleiding tot burgerlijke ingenieurs, voor de nijverheid, het fabriekwezen en den juk, en voor de burgerlijke dienst in Nederl. Indië. Dit reglement bestaat uit zeven hoofdstukken en wordt gevolgd door het programma van het toelatings-examen. De bestemming der akademie is, volgens hoofdst. I, opleiding: 1° tot civiel ingenieur voor: a. de waterbouwkunde; b. de burgerlijke bouwkunde; c. den scheepsbouw; d. de werktuigkunde; e. het mijnwezen; 2° voor de nijverheid en het fabriekwezen; 3° voor den juk en maten en gewigten; 4° voor de burgerlijke dienst in Nederl. Indië. Hoofdst. II betreft toezigt, bestuur, administratie, docenten en verder per-

sonnel; hoofdst. III het onderwijs; hoofdst. IV de examens; in hoofdst. V zijn opgenomen de voorschriften van orde en regelen van gedrag voor de tweekelingen; hoofdst. VI bevat algemeene bepalingen en hoofdst. VII de overgangsbepalingen.

Naar men vernemt heeft er te Delft eene vergadering plaats gehad van de leden van het Delftsche studentencorps, waarin met eenparigheid van stemmen is besloten een eerbiedig adres aan Z. M. den koning te rigten, benevens een aan Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, als beschermheer der akademie, ten einde wijziging te verzoeken in eenige artikelen van bovenbedoeld reglement.

Het denkbeeld, door de hh. H. Wiener en L. F. Lefebvre kort na den watersnood opgevat, om eenen gedenkpenning te vervaardigen, ter herinnering aan die gebeurtenis en aan de algemeene liefdadigheid door vorst en vaderland, en zelfs door vreemdeling edelmoedig betoond, is thans verwezenlijkt. De medaille, welke uitmuntend geslaagd is, heeft eene middellijn van 62 strepen. Zij stelt aan de eene zijde voor 's konings borstbeeld naar de natuur en treffend van gelijkenis, met het omschrift *Willem III, Koning der Nederlanden*, en bevat aan de keerzijde eene zinnebeeldige voorstelling.

Te Delft is het bouwen eener synagoge aangenomen door W. P. Dijkgraaf, timmerman aldaar, voor de som van f10990.

Te Schiedam is bij het doen van eenige herstellingen aan het raadhuis van boven de uit hout bestaande zoldering der zoogenaamde vierschaar een plankje te voorschijn gekomen, waarop met pottlood letterlijk het volgende geschreven stond:

„het een te jaar der natuurschryf vryheid n°. 1795 den 26 September is gemaakt dit blavon door gerrit den heldt en Jacop verboon bey de bon patrijot.“

Het leggen van den eersten steen van de spoorwegbrug te Zutphen, plaats op 22 October, den 22 Oct., zoo als tot dusverre vermeld werd.

Te Bergen-op-Zoom werd Zaterdag 11. v. aarde besteld het lijk van den gepense majoor der infantie J. W. Schmidt, in den ouderdom van 38 jaren aldaar overleden. Hij was, naar gemeld wordt, de laatste overgeblevene officier der Hollandische oude keizerlijke garde, die zich voorsl, gedurende den Russischen veldtocht in 1812, zoo roemrijk getoed, en door Napoleon I *la gloire de la Hollande* genoemd werd.

Woensdag 11. is des namiddags een hevige onweder over Tilburg los gebarsten, op sommige plaatsen met hagel vergezeld. In het Hollandsch koffijhuis bij den heer Daniels sloeg de bliksem door den schoorsteen en slaande zich over den zolder een weg door het dak heen, zonder daar echter brand te veroorzaken. Onder de gemeente Gilze werden eenige schapen doodgeslagen.

Uit Alexandrië wordt van 19 Sept. het volgende gemeld. Op 17 dezer kwam alhier aan m^r. L. A. J. W. baron Sloet van de Beelt, nieuw benoemd gouverneur-generaal der Ned. Oost-Ind. bezittingen. De sloep des onderkonings, bemand met 16 roeijers, bragt Z. Exc. aan de landingsplaats, waar de plaatselijke autoriteit gereed stond om den hoogen staatsbeambte te verwelkomen, terwijl 19 saluutschoten gelost werden om Z. Exc. te begroeten. Na zich eenige oogenblikken met den vertegenwoordiger des gouverneurs van Alexandrië op de minzaamste wijze te hebben onderhouden, steeg Z. Exc. in het voor hem wachtende hofsttuig, bespannen met 4 witte paarden, voorafgegaan door saks (voorloopers) en eene eerewacht te paard, met zittenden standards. Z. Exc. stapte af in het hotel de l'Europe, waar de Nederl. consul-generaal, de heer S. W. Ruysenaers, vertrekken voor hem in gereedheid had doen brengen. Ten 10 ure maakte Z. Exc., in gezelschap van den heer Ruysenaers, eene wandeling rondom Alexandrië en langs het Mahmudieh kanaal, waar zich de buitenplaatsen der gegoede liwoners van deze plaats bevinden. Ten 4 ure is Z. Exc. naar Carro afgereis. Z. Exc. werd gecompimenteerd door den directeur des spoorwegs, en de gala-wagon des onderkonings, rijk verguld, versierd met arabesken en van binnen met blauw damast bekleed, was geheel ter beschikking van Z. Exc. gesteld. Den 17^{den} des avonds ten 11 ure kwam Z. Exc. te Carro. Den 18^{den} is hij naar Suez afgereisd en haden morgen heeft hij zich op laatstgenoemde plaats ingescheept, onder begunstiging van het schoonste weder.

s GRAVENHAGE, 1 October.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, de hh. m^r. J. A. Jolles, minister voor de zaken der herv. en andere eerediensten; m^r. P. J. J. Hollingerus Pijpers, lid der gedep. staten van Noordbrabant; E. L. baron van Voorst tot Voorst, lid der gedep. staten van Gelderland; W. A. Viruly Verbrugge, burgemeester der gemeente Gorinchem; jhr. P. A. Rétichlin, burgemeester der gemeente Tiel; B. J. Momma, lid van de prov. staten van Noordholland en van den gemeenteraad van Amster-

dam, en mr. A. F. C. van Trojen, president der arrondissements-regtbank te Nijmegen.

— Door Z. M. zijn benoemd: tot officiers der orde van de Eikenkroon de kapiteins A. Engelvaart, H. A. Hamming en A. A. des Tombes van het reg. grenadiers en jagers en de kapitein N. A. Boom van het wapen der artillerie: tot ridder der orde de 1ste luitenant P. C. Evers, van het reg. grenadiers en jagers.

— Z. M. heeft aan mr. C. van der Goes, dienstdoend kamerheer bij H. M. de koningin-moeder, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van kommandeur der orde van den Witten Valk, hem door den groot-hertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken en aan den heer R. F. van Lansberge, gouverneur van Suriname, tot het aannemen der versierselen van ridder der 2de kl. met de ster der Stanislas-orde, hem door den keizer aller Russen geschonken.

— Tot notaris te Utrecht is benoemd de heer W. Pellekaan, cand.-notaris aldaar.

— Z. M. heeft goedgevonden te benoemen: bij het wapen der artillerie, bij het 1ste reg. vesting-artillerie, tot kapitein 3de kl. den 1sten luit. R. A. W. Sluiter, van den staf van het wapen; bij het 3de reg. vesting-artillerie, tot kapitein 3de kl. den 1sten luit. H. A. Frankmann, van het 2de reg. vesting-artillerie, in activiteit te stellen: bij het 3de reg. vesting-artillerie, den 1sten luit. E. F. Jochim; op non-activiteit te stellen den kapitein H. C. Riesz, van het 1ste reg. vesting-artillerie; en te benoemen bij het bat. jagers n° 27, dienstdoende in West-Indië, tot kapitein den 1sten luit. J. J. Schoek, en tot 1sten luit. den 2^{den} luit. A. J. Ninaber, beiden van het bataillon.

— Zaterdag 11. is door Z. M. in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exo. Musurus Bey, ter overhandiging der kennisgeving wegens het overlijden van sultan Abdul Medjid-Khan, en de komst tot den troon van keizer Abdul Aziz, missgaders zijner geloofsbrieven als ambassadeur van laatstgenoemden vorst bij het Nederl. hof.

— De minister van justitie zal morgen geen gehoor verleen.

— Bij het dep. van koloniën is ten behoeve der noodlijdenden door watersnood op Java ontvangen f525, van den heer P. Verloren te Utrecht, zijnde de opbrengst der verloting van een tot dat einde door den heer F. R. Lachewitz, kunstschilder te Dusseldorf, afgestane schilderij.

— Zondag 11. heeft dr. J. A. Kramer, pred. bij de evang. luth. gemeente alhier, die als zoodanig zijn emeritaat heeft verkregen, afscheid van zijne gemeente genomen met eene rede over 2 Thess III: 18. Hij gaf tevens aan de gemeente kennis, dat dr. Westhoff, van Middelburg, het op hem uitgebrachte beroep had aangenomen.

— Heden heeft aan het ministerie van marine de aanbesteding plaats gehad van de levering van 15000 Ned. ponden gezouten vleesch ten dienste der marine. Zij is aangenomen door den heer Kranenburg te Amsterdam, als 7500 @ à f56.70 en 7500 @ à f57.70 de 100 @.

— In de zitting van de tweede kamer van gisteren is ingekomen een wets-ontwerp houdende begroting voor de landsdrukkerij over 1862, en werd het eindbeslag over het wets-ontwerp betreffende den raad van staat uitgebragt, terwijl de dag der beradslaging daarover nader zal worden bepaald.

AMSTERDAM, 30 September.

Zaterdag 11. hield de wis- en natuurkundige afdeling van de kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering. Tegenwoordig waren de hh. Simons, Vrolik, van der Boon Mesch, van Rees, Schroeder van der Kolk, van Hasselt, Lobatto, Bierens de Haan, Harting, Verloren, Halbertsma, Buys Ballot, von Baumhauer, Matthes, Storm Buysing, van der Hoeven, Elias, van Oordt, Ondewans, Stamkart, Donders, van Geuns, de Vriese, en van de letterk. afd. de heer Boot.

De voorzitter heette den heer de Vriese, die van zijne zending in Indië is teruggekeerd, hartelijk welkom, en gaf den wensch te kennen dat de reis van het geachte lid rijke vruchten voor de wetenschap zou dragen.

Eene missive van den minister van binnenl. zaken over de nieuwe verzaking van den kagimuur te Nijmegen werd, met de bijlagen, gerenvoeyd aan de hh. Conrad en Delprat.

De heer Donders verzocht namens de commissie adhoc, om diligent te worden verklaard voor het uitbrengen van rapport over den brief van den minister van binnenl. zaken over het gebruik van vleesch van rundvee aan de longziekte gestorven, en de heer van Rees bragt, ook namens den heer Buys Ballot, rapport uit over de vraag of het niet gepast zou zijn bij 's lands regering den wensch uit te drukken om de belasting op het gedistilleerd naar de regelmaat der tafels van den heer von Baumhauer te heffen. De conclusie van het rapport werd goedgekeurd.

De heer J. van der Hoeven las vervolgens eene bijdrage van den heer Buys van der Hoeven, over de behoefte aan kritiek bij de wetenschappelijke beoefening der geneeskunde, en de heer Vrolik, namens den heer Schroeder van der Kolk, eene »Note sur l'encéphale de l'orang-outang." De heer Donders deed eene mededeeling over Astigmatismus bij het zien en het gebruik van cylinderglazen. Door den heer Ondewans werd eene verhandeling aangeboden voor de werken der akademie, getiteld: »Annotations criticae in enpuliseras javanicas," en door den heer Stamkart eenige waarnemingen, door zijn zoon gedaan met het kompas op een schip met ijzer beladen, op eene reis van Batavia naar Macao.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 September.

In het vereenigd koninkrijk is de graanoogst thans nagenoeg afgelopen. De uitslag is, naar gemeld wordt, over het geheel vrij goed, en althans veel beter dan die van het vorige jaar, welke zoo ontoereikend was, dat er voor het binnenlandsch verbruik eene groote hoeveelheid granen, geraamd op eene waarde van omstreeks 40 millioen £, heeft moeten worden aangekocht.

— De beroemde heilkundige Cusack, geneesheer van het kon. gezin, is overleden.

— In eene steenkolenmijn van Flintshire heeft eene geduchte ontploffing plaats gehad, terwijl 11 personen daar werkzaam waren; 5 lijken zijn reeds naar boven gebragt en men vreest ook de overige arbeiders dood te zullen vinden. Had het ongeluk weinige uren later plaats gehad, dan zouden meer dan 100 werklieden zich in de mijn hebben bevonden.

— Een berigt uit Baltimore zegt, dat aldaar op 8 dezer twee wagons van een trein, die een gedeelte der Ira Harris cavallerie van New-York overbragt, nabij Cockneysville, door de achteloosheid van den machinist, uit het spoor zijn geraakt. Drie soldaten werden op de plek gedood, vele anderen gekwetst, en twee van hen doodlijk. Zoodra de machinist het door hem veroorzaakte ongeluk bemerkte, maakte hij in plaats van hulp te verleen de locomotief los en stoomde naar Baltimore, alwaar hij in hechtenis werd genomen.

— Volgens berigten uit Japan is de aanval op de leden der Britsche legatie toe te schrijven aan de roekeloosheid, waarmede de heer Alcock de volksvooroordelen tart. Hij had eenen togt gedaan naar den heiligen berg Fusiama, en daardoor aanstoot gegeven aan de heilige partij der edelen.

FRANKRIJK.

PARIS, 29 September.

De maarschalk Mac Mahon, die aangewezen is om den Rbizer bij het krooningsfeest te Koningsbergen te vertegenwoordigen, zal den 15^{den} met een talrijk gevolg daarheen vertrekken.

— De kunst heeft een groot verlies geleden door het overlijden van den schilder Abel de Pujol, lid van het instituut en officier van het Legioen van Eer.

— Van de bij het ongeluk op den Noorder-spoorweg gekwetste personen zijn er geene overleden. Het onderzoek in deze zaak wordt ijerig voortgezet.

ITALIE.

Naar men uit Thyryn meldt is de kleine bende, waarmede de Spaansche generaal Borges in Calabrië is geland, verslagen. Het meerendeel zijner manschappen is door de boeren gevangen genomen, maar hij zelf is met weinigen ontkomen. Men hoopte hem spoedig in handen te krijgen.

— Te Florence heeft het congres der Italiaansche werklieden-vereeniging op 28 September zijne eerste zitting gehouden. De heer Mordini heeft voorgesteld, dat de vergadering zou besluiten zich ook met de staatkunde bezig te houden, en wel in de eerste plaats middelen te beramen om met kracht tegen de regering op te komen, wanneer zij iets zou willen ondernemen, dat strijdig was met het welzijn der natie, zoo als b. v. den afstand van Sardinië. Dit voorstel werd door de meeste der aanwezige afgevaardigden afgekeurd; er ontstond zulk een rumoer, dat de president verplicht was daaraan een einde te maken. Het voorstel werd aanzienlijk gewijzigd en daarna met 72 tegen 30 stemmen aangenomen. Onderscheidene leden hebben tegen dat besluit geprotesteerd, omdat de vereeniging daardoor hare bevoegdheid te buiten ging.

— Bij den uitgever Lemoullier, te Florence, is verschenen een geschrift van pater Passaglia, over het wereldlijk gezag van den H. Stoel. Dit geschrift, waarin de schrijver zich voornamelijk ten doel stelt dat gezag in een zeer ongunstig licht te plaatsen, heeft een buitengewoon opzien verwekt.

— Mgr. Caputo, bisschop van Ariano, een prelaat, die zich aan de Italiaansche beweging geheel heeft aangesloten, en die haar als opperkapellaan van koning Victor Emmanuel belangrijke diensten heeft bewezen, heeft namens den Paus de aanschrijving bekomen die betrekking neder te leggen, naar zijne diocese terug te keeren of te Rome te komen, de door hem gestichte ergernis weder goed te maken, en zich tot den H. Stoel te wenden om van dezen ontheffing te verwerven van de onderscheidene straffen, welke hij naar de leer der kerk verdiend heeft. Deze aanschrijving is te Rome den 17^{den} dezer openbaar gemaakt.

— De theologische faculteiten aan eenige Italiaansche hoogeschoolen zijn door den minister van onderwijs van koning Victor Emmanuel uitgenoodigd om hem haar gevoelen te doen kennen over de vraag, of de wereldlijke magt een wezenlijk en onmisbaar bestanddeel van het pausdom uitmaakt. Volgens berigten van kerkelijke-gezinde dagbladen hebben daarop de theologische faculteiten van Thyryn, Genua en Cagliari den minister te verstaan gegeven, dat die vraag door den Paus, als met het hoogste gezag bekleed, beslist was, en dat zij zich aan die beslissing zouden moeten en willen onderwerpen, ook al ware het dat daartegen eenige bedenking bij haar bestond; met bijvoeging dat, indien de vraag door den minister uit het politieke oogpunt beschouwd en als een politiek vraagstuk aangemerkt wierd, daarover het oordeel van eene andere dan de theologische faculteit zou moeten worden gevraagd.

— Bij gelegenheid van het huwelijk van den erfgroothertog van Toskane met eene zuster van koning Frans II. waarvan reeds vroeger melding is gemaakt, heeft de Paus de jonggehuwden o. a. volgenderwijze toegesproken: »Thans zijt gij genoodzaakt in een vreemd land te leven, en het is niet zonder reden, dat God in zijne wijsheid politieke beroeringen toelaat, welke zoodanige gevolgen hebben. Deze worden door God toegelaten, om dat een ieder in den tegenspoed en in de eenzaamheid zijne pligten beter leere begrijpen en tot vervulling derzeive kracht en wijsheid bekomme. Wanneer gij door den onspoed gelouterd en gesterkt zult zijn, zal de Voorzienigheid u voorzeker weder in het land nwer vaderen brengen; want het is eene onmogelijkheid, dat de dag der gerechtigheid uitblijft. De dag zal komen, waarop de Heilige Geest doelde, toen Hij zeide dat de waarheid uit de aarde is opgerezen en de gerechtigheid van omhoog is gedaald."

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 September.

Oscar Becker heeft zich niet in cassatie voorzien van het over hem uitgesproken vonnis. Reeds is hij naar de cellulaire gevangenis te Bruchsal

overgebracht, en vermits elke gevangene verplicht is een handwerk te leeren, heeft Becker het schrijnwerkers-ambacht gekozen.

— De jury te Bruchsal heeft, na afdoening van het regtsgeeding van Becker, nog eene andere zaak te behandelen gehad, die namelijk van de barones von Raumbach, beschuldigd van poging tot vergiftiging van haren echtgenoot, hofmaarschalk van den groothertog van Baden. De barones is door de jury vrijgesproken.

— Uit Keulen meldt men, dat de leiding van den bouw der hoofdkerk tijdelijk is opgedragen aan den architect Voigtel, die vele jaren onder den voor eenige dagen overleden architect Zwirner is werkzaam geweest.

— Te Tilsit is op den 24sten dezer in de caserne der dragonders brand uitgebarsten, waardoor dit uitgestrekte gebouw geheel in de asch is gelegd. De schade is aanzienlijk, naardien ook monteringstukken, fourrages en het hospitaal een prooi der vlammen werden.

— De koning van Württemberg heeft eene bijdrage van 1500 fl. gegeven aan het fonds tot oprigting van een gedenkteeken ter eere van den beroemden sterrekundige Kepler. Het zal worden opgericht te Wail, alwaar hij ten jare 1571 is geboren. Te Regensburg, waar hij in 1630 overleed, werd in het jaar 1808 een gedenkteeken te zijner eere opgericht.

— Uit Warschau meldt men, dat de bisschoppen van Polen een memorandum aan den stadhouder hebben gezonden, waarin zij op de herstelling van de vroegere regten der katholieke kerk aandringen. De stadhouder heeft geweigerd dat memorandum aan te nemen. De aartsbisschop heeft daarop eene toespraak gehouden tot de vergaderde bisschoppen, waarin hij verklaarde, steeds op de zijde van het volk te zijn en de regten des vaderlands te zullen verdedigen, terwijl hij de bisschoppen op het hart drukte, om niet te vergeten dat zij Polen waren.

OOSTENRIJK.

WIENEN, 28 September.

— Aan de dezer dagen verspreide geruchten omtrent de afsteking van den heer von Schmerling wordt geen geloof geslagen. Daarentegen wordt het waarschijnlijks dat graaf Reehberg zal aftreden, in wiens plaats graaf Buol op nieuw zitting in het kabinet zal nemen.

— De regering heeft het besluit genomen om Krakau tot eene vesting van den eersten rang te verheffen. Ten gevolge hiervan zullen al de gebouwen op den Macalberg worden weggeruimd; onder deze bevindt zich eene kerk, welke in de 12de eeuw is gesticht.

— De commissie der tweede kamer van den rijksraad, belast met het onderzoek van het wetsontwerp betreffende het regt van alle gezindten tot vrije uitoefening der openbare eeredienst, enz., heeft de volledige gelijkstelling van staatkundige regten tusschen alle burgers, zonder onderscheid van godsdienst, aangenomen, alsmede dat allen, welke hunne godsdienstige geloofsbelydenis ook zijn moge, het regt hebben zich in alle deelen der monarchie met der woon te vestigen en er grondeigendom te bezitten.

— Het concordaat wordt weder sterk in zijn bestaan bedreigd. Door de commissie van het koninkrijk afgevaardigden zijn besluiten genomen, lijnrecht daartegen indruisende, o. a. tot opheffing der scherpe kerkelijke tienden. Onder de punten, nog in behandeling, betreft een het verleen van het regt tot grondbezit aan Israëlieten. In sommige kringen hebben deze besluiten de grootste verslagenheid te weeg gebracht. Reeds is een aartsbisschoppelijk schrijven aan de geestelijkheid rondgezonden, waarbij het deze tot plicht wordt gesteld, om van den kansel af tegen die besluiten te ijveren. Buiten dien is door kardinaal Rauscher een berigt uit Rome gezonden, ten slotte waarvan de Paus wordt verzocht, ten gunste van het concordaat, regstreeks bij den keizer tusschen beide te komen. Men houdt zich echter algemeen overtuigd, dat deze pogingen voor de magt der gebeurtenissen zullen moeten wijken.

— De gemeenteraad heeft het besluit genomen om het weeshuis, dat gedurende vele jaren onder de leiding van geestelijke zusters heeft bestaan, onder eigen beheer te nemen.

— Naar men uit Ragusa meldt, heeft er bij Gatsko reeds een treffen tusschen de Montenegrijnen en de Turken plaats gehad. De eerstgenoemden hebben drie donken in brand gestoken en 5 stukken geschut bemagtigd.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 14 Augustus.

Bij de militaire geneeskundige dienst zijn bevorderd tot officier van gezondheid 2de kl., de officieren van gezondheid der 3de kl., J. F. Buning, G. Broers, G. Luchmans, Th. H. Mac Gillavry, E. P. Tombrink en J. J. Postma; geplaatst bij de geneeskundige dienst op Celebes en onderhoorigheden, de officier van gezondheid 3de kl. J. F. Buning; bij het garnizoens-hospitaal te Soerakarta, de officier van gezondheid 3de kl. A. J. van der Burg; bij het garnizoens-hospitaal te Salatiga, de officier van gezondheid 3de kl. A. T. Pryn; bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid 3de kl. G. L. van der Burg; bij het groot militair hospitaal te Willem I, de apotheker 3de kl. J. W. Backer; bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid 3de kl. H. H. Dieperink; bij het groot militair hospitaal te Soerabaja, de officier van gezondheid 3de kl. H. J. van der Weide, alleen ter beschikking te Batavia.

— Het groote nieuws, waarvan Nederl. Indië thans vervuld is, zegt het *Bat. Hbl.*, mag voor Nederland reeds geen nieuws meer worden genoemd, de benoeming van den heer mr. L. A. J. W. baron Sloet van de Beke tot gouverneur-generaal. Wij hebben ons opzettelijk over beschouwingen dezer gewichtige gebeurtenis onthouden, omdat ons daartoe de gegevens ontbreken, maar willen hier toch te kennen geven, dat velen zich met ons, om drie redenen, over die benoeming hebben verbeugd. De heer Sloet is niet een dergenen, voor wie werd geïntrigueerd — dat staft op nieuw de onafhankelijkheid van den minister van Koloniën; hij is een vrijzinnig man, en de

minister heeft dus door zijne eerste en beslissende daad het zegel op zijne woorden gedrukt; eindelijk was hij een man der spoorwegen — voor Nederland, en zijne benoeming schijnt dus uit te drukken, dat de minister als de dringendste behoefte van Java voor het oogenblik den aanleg van spoorwegen beschouwt.

— De heer A. J. F. Jansen, gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, ridder der orde van den Nederl. Leeuw enz., is op den 2^{den} Augustus overleden.

— Uit de residentie Kediri is het berigt ontvangen, dat aldaar op 29 Julij in het regentschap Trengalek eene nieuwe overstroming heeft plaats gehad, die de vorige en alle vroegere in hevigheid overtrof. De weg tusschen Trengalek en Toeloeng-Agoeng stond 10 paal onder water en de gemeenschap was hoogst moeilijk. Op den 6^{den} Augustus was echter het water zoo verre gezakt, dat de gevluchte menschen weder naar hunne woningen konden terugkeeren. In het geheel hebben 134 dsa's onder water gestaan en hebben 11 menschen het leven verloren, ongescheiden 200 stuks (vee zijn omgekomen, doch het grootste deel bestaat uit padie, welke tijdens de overstroming grootendeels in lage schuren opgehoopt was. De padie, welke opgehoopt op de velden stond, is nat en vochtig geworden en dus grootendeels bedorven. De per telegraaf overgebrachte last van Lt. Exc. den gouverneur-generaal, om alle vereischte hulp aan de bevolking te verschaffen, had een goeden indruk gemaakt. De spoedig en ruime hulp, die overal aangebragt wordt, houdt de bevolking in eene goede stemming en schenkt haar moed en vertrouwen.

— Ook op andere plaatsen waren door de zware regens, de rivieren buit hunne bevers getreden, waardoor veel schade werd aangericht. Zoo meldt men uit de Brongor regentschappen, dat door den hoogen waterstand van de rivier Djimanoeck de meeste waterleidingen het snel stroomende water niet konden verzwelgen. Het verkreeg op 24 Augustus zulk eene kracht, dat de onlangs nieuw gebouwde en stevige hulphuis, nabij de hoofdplaats Garoet, en de overdekte brug in het district Dermaradia werden medegevoerd; dien ten gevolge zijn ook in de nabijheid der rivier Tjimanoeck, in het district Panambong, 38 bouws, in het district Garoet, 15 bouws en in het district Soetji 7 bouws, dus te zamen 60 bouws, alle met veelbelovend padie gewas beplant, geheel of gedeeltelijk overstroomd, terwijl op sommige plaatsen het water tot drie voet hoog op den grooten weg stond. Van Pangol (res. Pattetan) meldt men, dat de oogst van 107 bouws jagalvelden door het water zijn vernield.

— Volgens de berigten van de Zuid- en Oosterafdeling van Borneo is de toestand aldaar weinig veranderd. De 2de luit. D. M. Fervenda is bij de bemagtiging einiger pentings gesneuveld.

— Uit Djokdjokarta zijn berigten ontvangen van opruiningen der bevolking tegen het bestuur. De hoofdaanleggers, waaronder een paar dorps-hoofden, zijn in handen der justitie.

— Van Ternate meldt men, dat te Kao, op Halmahera, een Alforsach meisje van 9 of 10 jaar oud door hare ouders levend begraven werd, omdat zij aangemerkt werd als de eerste zieke aan de aldaar heerschende pokken te zijn geweest. Niettegenstaande hare smeekingen en belofte, om naar eene andere plaats te gaan en van niemand hulp te zullen vragen, werd het kind gebonden en in den grafkuil geworpen.

— Van de Batoe-eilanden is berigt, dat het eiland Simo nog altijd door aardbevingen wordt bezocht. De geringe bevolking, die na de ramp van 9 Maart jl. nog overgebleven was, heeft op weinige personen na, dat eiland verlaten.

Per Telegraaf.

WIENEN, 30 September. Volgens een telegram te Triest uit Scutari ontvangen, scheen er hoop te bestaan op het slaken der vijandelijkheden tusschen de Turken en de Montenegrijnen.

PESTH, 30 September. De magistratuur van het comitaat heeft gisteren avond hare betrekking nedergelegd. Heden vroeg was er eene aanzienlijke menigte voor het comitaats-gebouw bijeengekomen. Sterke troepenafdeelingen doorkruisten de straten. De magistratuur verliet het gebouw begeleid door meer dan 5000 personen. Voor het paleis van den Obergespann hield de heer Jokai eene aanspraak tot den Obergespann, welke door dezen werd beantwoord. De menigte ging vervolgens uiteen, zonder dat er buitensporigheden of botsing plaats hadden.

TURYN, 30 September. De *Sentinella Bresciana* berigt, dat Oostenrijk op 3 October de staatkundige gevangenen uit Modena, die in 1859 door den hertog werden medegevoerd en in de kerkers van Mantua werden opgesloten, aan onze regering zal overgeven. Het officieel blad deelt mede, dat de kon. prinszen tegenwoordig zijn geweest bij het leggen van den eersten steen voor het gedenkteeken op het slagveld van Custoza.

PESTH, 30 September. Gisteren avond hebben er zamenkomsten voor het comitaats-gebouw plaats gehad. De straten waren door troepen bezet. De bevelvoerende officier hield met onbetrokken oogenblik de afgevaardigden, die het gebouw wilden binnentreden, tegen. Onder het volk heerschte eene levendige gisting maar de orde is niet gestoord.

PARIS, 1 October. De *Moniteur* deelt een berigt mede uit Konstantinopel, waarin gemeld wordt dat aldaar eene wijziging in het ministerie zal plaats hebben. Ruchdi-pacha wordt minister van oorlog in de plaats van Namick-pacha.

PESTH, 1 October. Graaf Caroly heeft het bevel der regering om in functie te blijven, zonder het te openen, teruggezonden. Het comitaats-zegel is op het nationaal museum gelegd. Het berigt van het dagblad *Le Pays*, omtrent een onderhoud der Hongaarsche uitgeweken en de hertog Deak, is verzonnen.

ROME, 30 September. De Paus heeft heden morgen, na de uitreiking van den kardinaalshoed aan de nieuw benoemde kardinaals, een geheim

consistorie gehouden en daarin vijf bisschoppen benoemd. Bij die gelegenheid heeft Z. H. een allocutie gehouden over de gebeurtenissen in Italië, in 't bijzonder over de gewelddadige verdrijving van den aartsbisschop van Napels. Hij heeft ook gesproken over den godsdienstigen toestand in Mexico en Nieuw-Grenada.

KERKENIEUWS.

HARDERWIJK, 28 September. De kerkeraad der herv. gemeente heeft, wegens het bedanken van dr. Schijffert, te Loosduinen, thans tot pred. be-roepen dr. Gildemeester, te Scheveningen.

Aan den Heiler is tot pred. bij de doopsgezinde gemeente beroepen de predikant J. Bieserick.

AKADEMIE- NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCH HOGESCHOOL.

Den 30^{den} September de heer W. E. H. van der Horn van den Bos, med. doct. te Voorschoten, in de verloskunde.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOGESCHOOL.

Den 20^{den} September de heer S. J. van Rooijen, med. doct. te Groningen, in de verloskunde.

Burgerlijke Stand.

ONDERTRUWDE: W. E. L. van Ewijk, jn. 25 j. en N. Blumelkamp, jn. 24 j. — J. van Welzen, jn. 21 j. en G. Kokkedee, jn. 20 j. — C. Truwer, jn. 20 j. en A. Verlinde, jn. 25 j. — J. de Ridder, jn. 24 j. en R. M. de Lau, jn. 20 j. — A. van Rooij, jn. 39 j. en P. Delfik, jn. 20 j. — G. van Brakel, jn. 24 j. en J. Arnoldus, jn. 26 j. — M. M. Beuwerker, jn. 20 j. en A. van Wijngaarden, jn. 20 j. — P. Dikshoorn, jn. 25 j. en G. H. Karde, jn. 23 j. — M. J. Lurinsk, jn. 25 j. en J. W. Blommestein, jn. 25 j.

Gehouden Verkoop van onroerende goederen.

In het Heeren-Logement aan den Burg, Zaterdag 28 September. Notaris Mr. H. Oubergen.

Een huis en Erve, aan de oostzijde van de Janvossensteeg, Wijk VI. N. 901. Kooper P. van der Meer. f 925.

Een dito, aan de noordzijde van de Langegracht, Wijk V. N. 935. Kooper P. van der Meer. f 850.

Een dito, aan de oostzijde van het plein van 's Gravenstein, Wijk IV. N. 630. Opgehouden.

Een Pakhuis, Erf met Boeds, aan de zuidzijde der Meutjes- of Kolfma-dersteeg, Wijk I. N. 432. Kooper P. Beuwerker. f 220.

N. 5. Een open Erf of Puinstaal aan het einde van den Vliet, westzijde, Wijk I. N. 502. Kooper B. Molendijk. f 100.

ADVERTENTIEEN.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk liden, mijn geliefde Echt-gehoor **LAMBERTUS A. VAN MALZ-EXTRACT**, in den ouderdom van 50 jaren.

Valkenburg bij Leyden, 26 September 1861. J. J. BONTE.
Eenige kennisgeving.

Tot onze bittere droefheid overleed heden, in den ouderdom van ruim 49 jaren, ten gevolge van een slepend borslijden, onze zeer geliefde jongste zoon **WILLEM ADRIANUS VERDAM**, tweede Luitenant der Artillerie.

G. J. VERDAM,
J. F. J. VERDAM, HAGEN.

Leyden, 27 September 1861.

Heden overleed, op het onverwachtst, onze veel geliefde moeder **PLONIA MARIA STOPPERS**, weduwe van den heer CORNELIS VAN AMEYDEN, in den ouderdom van 55 jaar.

A. W. SYTHOFF,
J. P. SYTHOFF, VAN AMEYDEN,
G. J. DERENS,
M. DERENS, VAN AMEYDEN.

Rotterdam, 28 September 1861.

Heden overleed onze geliefde **JOHANNA MARIA**, de oudste onzer zwellingen, in den jeugdigen leeftijd van 16 maanden.

F. L. BERRÉ,
A. M. BERRÉ, geb. BREDEVELD.

Leyden, 29 September 1861.

Beste Winteraardappelen te koop, zoolang zij voor- handen zijn voor f 3.25, bij **NICOLAAS VAN DER BEEK**, op den Mavedijk, buiten de Marspoort.

HOFFSCHE MALZ-EXTRACT.

Gezondheidsbier.

Als AGENTEN voor deze Stadt, van bovengemeld Extract, bevelen wij ons bij deze bij ieder aan. Wij zullen zorgen ten alle tijde op eerste aanvrage te kunnen leveren, terwijl wij de vrijheid nemen wat betreft de beedingsheid als geneesmiddel te verwijzen naar de Advertentie, geplaatst in dit blad, dd. 2 en 9 September 1861, verscheidende Advertenties in het Handelsblad en naar de bij ons verkrijgbare afschriften van attesten, gebruiksaanwijzing enz.

De prijs is per 6 flesschen f 3.— met inbegrip des flesch, waarvoor 5 Cts terug kan bekomen worden.

Vander zijne wij voordurend mijn voorsien van **Wijnen, Bieren en Brandstoffer**, waarvan de Prijs-Courant dagelijks ten onzen Kapteyn verkrijgbaar is en tot de levering waarvan wij ons ook beleeftelijk aanbevelen.

Wid. van HAANSBERGEN & DUTHIL,
Oude Vest, Wijk VI. N. 1258.

Gymnastiek-School.

HH. Leden van het Departement Leiden der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen wordt, op vertoon van hun Diploma, de gelegenheid aangebo- den tot Bezigtiging van de Inrigting voor de Gymnastiek, op de St. Pieterskerkgraacht, op Vrijdag of Zaterdag 4 of 5 October 1861, des namiddags tusschen 2 en 4 ure.

De Commissie voor de Gymnastiek-School,
Leiden, 1 October 1861.

Namens dezelve,

P. C. LEZWIJN, Secretaris.

JAN VAN REES en ZONN.

te Zwolle,

gaan voort hunne Theeën, uitmuntende door kracht, geur en waterhoudend- heid, in verzegelde pakjes voorzien van stempel, prijs en nummer, ver- krijgbaar te stellen voor Leyden bij

WILHELMINA VAN PUTTEN,

Breedestraat, alwaar Prijs-Couranten te bekomen zijn.

REKAMENING.

Door vertrek naar elders wordt voor f 800 (prijs fixe) te koop aangehouden een 7 Octaaf Pianino, uit een der eerste Fabrica- ken van Parijs. Dezelve is eerst 3 maanden door den Eigenaar alleen bespeeld en heeft f 450 gekost. Te bevroegen bij de Boek- en Kunst- handelaars **SCHREUDER & VAN BAAK**, alhier.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar aan te besteden:

Het bouwen van een Schiedskaal aan den Rijn of Aalmarkt.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde gemeente, op Maandag den 7^{den} October 1861, des middags ten 12 ure.

De bestekken zullen van heden af, dagelijks (uitgezonderd des Zondags) ter Secretarie dezer gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten een ure; alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten een ure; terwijl door den Stads-Architect de verlangde opbeideringen en aanwijzingen worden gegeven.

Van het bestek zijn gedrukte exemplaren te verkrijgen tegen beta- ling van vijftig Cents het exemplaar.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 30 September.

Tarwe, nieuwe goede en pulke van f 12.75 tot f 13.25; mindere van f 10.00 tot f 12.50. Rogge: f 8.00 & f 9.00. Gerst: Winter f 6.00 & f 7.20. Zom- mer f 5.70 & f 6.50.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolische en bonte f 11.90 tot f 13.40. Prussische Rogge f 8.40.

BEURSRIJS VAN SCHULDPALEN.

Amsterdam, MAANDAG 30 September.

NEDERLAND.	Laatste.	Hogste.	Geb.	Dito 1859.	Laatste.	Hogste.	Geb.
W. Schuld ... 2 1/2	64	64	64	Inschr. in Ass. 6	59 1/2	59 1/2	59 1/2
Dito 3	76	76	76	Cert. van dito 6	56	56	56
Dito 4	99	99	99	Spoorw. volgef.	191 1/2	191 1/2	191 1/2
Amort. Synd. 3	92	92	92	REKENING.			
Handelm. 4	135	135	135	Aand. 1855	7	7	7
O. L. Leening 4	98	98	98	Dito Oblig. 1.4	76 1/2	76 1/2	76 1/2
Aand. H. Spw. 4	—	—	—	PREMIËN.			
Dito Rijn-Spw. 4	—	—	—	Oblig. 1859	105 1/2	105 1/2	105 1/2
BELGIE.				Aand. 1854	3 1/2	3 1/2	3 1/2
Cert. Rothsch. 2 1/2	—	—	—	OSTENRIJK.			
SPANJE.				Oblig. bij Goll 5	—	—	—
Obligatiën ... 1 1/2	42 1/2	42 1/2	42 1/2	Dito 4	42 1/2	42 1/2	42 1/2
Dito Buitentl. 3	50 1/2	50 1/2	50 1/2	Dito Metall. 5	48 1/2	48 1/2	48 1/2
Dito Binnentl. 3	47 1/2	47 1/2	47 1/2	Dito silv. nat. 5	55 1/2	55 1/2	55 1/2
Rev. Coupons.	6	6 1/2	6 1/2	Dito het. Amst. 5	69 1/2	69 1/2	69 1/2
PORTUGAL.				Dito 1847/52 2 1/2	24 1/2	24 1/2	24 1/2
Oblig. 3	46 1/2	46 1/2	46 1/2	BRAZILIE.			
Dito 1856/59 3	45 1/2	45 1/2	45 1/2	Geldl. 1854	5	5	5
RUSLAND.				RUSSIA.			
Oblig. Hope & Co. 5	102 1/2	102 1/2	102 1/2	Geldl. 1824	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Dito 1828/29 5	101 1/2	101 1/2	101 1/2	VENETIË.			
Cert. 1831/33 5	81 1/2	81 1/2	81 1/2	Oblig. 3	19 1/2	19 1/2	19 1/2
Dito 1840 4	75 1/2	75 1/2	75 1/2	GRENADE.			
Dito Stieglitz 4	74 1/2	74 1/2	74 1/2	Oblig. 4	15 1/2	15 1/2	15 1/2
Dito Nieuwe ... 4	—	—	—	MEXICO.			
Dito 5 ^e Serie 5	81 1/2	82 1/2	82 1/2	Oblig. 1851 3	25 1/2	25 1/2	25 1/2
Dito 1855, 6 ^e Ser. 5	94 1/2	94 1/2	94 1/2				

Slothoofden, heden 1 October.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld ... 2 1/2 pCt.	64 1/2	Rusland, bij Hope & Co. 5 pCt.	102 1/2
Dito 3	76 1/2	Dito bij Stieglitz & Co. 4	74 1/2
Dito 4	99	Dito Certif. 6 ^e Serie 5	54 1/2
Handelm. 4 1/2	136	Dito Spoorweg volgef.	191 1/2
SPANJE, Oblig. 1 1/2	42 1/2	Oostenrijk, Metalliek 5	46 1/2
Dito Binnentl. 3	47 1/2	Dito 1847/1852 2 1/2	24 1/2
Dito Buitentl. 3	50 1/2	Dito betaalb. te Amst. 5	70 1/2
PORTUGAL, te L. 3	46 1/2	Dito Zily. Nat. 5	55 1/2
Dito Oblig. 1856/59 3	46	Mexico, Oblig. te L. 3	25 1/2

Londen, Consols 93. Parijs, Fr. Rente 68.50. Weenen, Metall. 5 pCt. 67.—. Id. Nat. 80.50. Wissel Londen 135.75.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. BRABBE.